

HAKUOPAS

Hakuopas toimialaorganisaatioksi

Sisältö

Yhteystiedot.....	3
1 Toimialaorganisaation tarkoitus.....	4
2 Toimialaorganisaation hyväksyminen.....	5
2.1 Hyväksymisen yleiset edellytykset	5
2.2 Maito- ja maitotuotealan toimialaorganisaation hyväksymisen edellytykset.....	6
2.3 Hakemus toimialaorganisaation hyväksymiseksi	7
2.4 Hyväksyttävät tuotteet	8
2.5 Valvonta	8
3 Toimialaorganisaation toiminnassa ja rakenteessa tapahtuvista muutoksista ilmoittaminen.....	9
4 LIITE - Säädökset	10

Yhteystiedot

Maaseutuvirasto hallinnoi Suomessa toimialaorganisaatiojärjestelmää ja ratkaisee toimialaorganisaation hyväksymisen.

postiosoite	Maaseutuvirasto PL 405 60101 SEINÄJOKI
käyntiosoite	Alvar Aallon katu 5, Seinäjoki
puhelin	0295 31 2000 (vaihde)
faksi	0295 31 2201 (kirjaamo)
sähköpostiosoite	kirjaamo@mavi.fi
tiedotus ja lomakkeet	www.mavi.fi
yhteyshenkilöt	toimialaorganisaatioasioiden yhteyshenkilöt löytyvät Maaseutuviraston internetsivuilta kohdasta Tuottaja- ja toimialaorganisaatiot

HAKUOPAS

Julkaisija: Maaseutuvirasto, PL 405 (Alvar Aallon katu 5), 60101 Seinäjoki

Puh. 0295 31 2000, faksi 0295 31 2201, www.mavi.fi

Markkinaosasto | ruokamarkkinayksikkö

1.1.2017

Hakuoppaan diaarinumero 2015/05.00.01/2016

Asiakirjan numero #190755

Tämä hakuopas ei ole oikeudellisesti sitova. Oppaassa annetut ohjeet eivät ole tyhjentäviä selvityksiä alan lainsäädännöstä. EU:n ja kansalliseen lainsäädäntöön tehdään muutoksia, joten huolimatta tähän julkaisuun tehdyistä päivityksistä tiedot eivät ole aina ajan tasalla. Kaikki oikeudelliset vaateet on tehtävä säädösten perusteella.

Tuenhakija voi halutessaan vedota viranomaisen toimenpiteiden laillisuuteen. Hallinto-oikeus tai viimekädessä EU:n tuomioistuin ratkaisevat oikeustulkinnat.

1 Toimialaorganisaation tarkoitus

Toimialaorganisaatio on tietyn tai usean maataloustuotteen tuotannon alalla toimiva usean toimijan muodostama alakohtainen organisaatio. Toimialaorganisaatiossa voivat olla edustettuna tuotanto, jalostus ja kauppa. Vähimmäisvaatimuksena on tuotannon sekä jalostuksen tai kaupan edustajien osallistuminen. Toimialaorganisaation toimialana voi olla mikä tahansa maataloustuotannon ala. Hyväksyttävän toimialakohtaisen organisaation tulee olla rekisteröity yhteisö.

Toimialaorganisaation tehtävänä voi olla esimerkiksi tuotantoa ja markkinoita koskevien selvitysten tekeminen, vientimarkkinoiden tutkiminen, vakiosopimusten laatiminen, tiedottaminen, tutkimusten tekeminen ja tuotantomenetelmien kehittäminen. Tehtävänä voi olla myös luonnonmukaista maataloutta ja alkuperänimitysten, laatumerkintöjen ja maantieteellisten merkintöjen käyttöä edistävät toimet.

Toimialaorganisaatiot luovat mahdollisuuden yhteisiin markkinointikampanjoihin sekä tutkimuksen ja tuotekehityksen edistämiseen. Esimerkiksi tiedonkulku ketjun eri osien tuotanto- tai markkinatilanteesta voi toimialaorganisaation avulla parantua. Samoin toimialaorganisaatiolla voidaan vaikuttaa sopimuskäytäntöihin, jotka edesauttavat tasapuolisempaa kaupankäyntiä. Toimialaorganisaatio voi toiminnallaan parantaa markkinoiden vakautta ja pienentää hintavaihteluja.

Maaseutuvirastosta voi pyytää neuvontaa toimialaorganisaatioksi hakemisessa sekä muuta tietoa asiaan liittyen. Ajantasaiset yhteystiedot, lomakkeet ja oppaat löytyvät osoitteesta www.mavi.fi.

2 Toimialaorganisaation hyväksyminen

2.1 Hyväksymisen yleiset edellytykset

Tullakseen hyväksytyksi toimialaorganisaation on täytettävä ja osoitettava todeksi seuraavat edellytykset (hyväksymisen edellytykset maito- ja maitotuotealalla poikkeavat näistä edellytyksistä ja ne esitellään erikseen luvussa 2.2):

- 1) Toimialaorganisaatio muodostuu tuotantoon ja vähintään yhteen seuraavista toimitusketjun vaiheista liittyvien taloudellisten toimien edustajista: yhden tai useamman alan tuotteiden jalostus tai kauppa, myös jakelu. Organisaation tulee muodostaa merkittävän osan sen alan taloudellisesta toiminnasta, jolta toimialalta se hakee hyväksyntää toimialaorganisaatioksi.
- 2) Toimialaorganisaatio on rekisteröity yhteisö (esim. yhdistys, osuuskunta tai osakeyhtiö).
- 3) Organisaatio on perustettu kaikkien tai joidenkin siihen kuuluvien organisaatioiden tai yhteenliittymien aloitteesta. Toimialaorganisaation itsensä ei saa harjoittaa tuotantoa, jalostusta tai kauppaa. Sen jäsenet harjoittavat.
- 4) Organisaatio harjoittaa toimintaansa Suomessa.
- 5) Toimialaorganisaatio pyrkii tiettyyn päämäärään, johon voi sisältyä erityisesti yksi seuraavista tavoitteista:
  - tuotantoa ja markkinoita koskevan tietämyksen ja avoimuuden lisääminen muun muassa julkistamalla koottuja tilastotietoja aiemmin tehtyjen sopimusten mukaisista tuotantokustannuksista, hinnoista, myös tarvittaessa hintaindekseistä, määristä sekä niiden kestosta, ja tekemällä selvityksiä mahdollisesta tulevasta markkinakehityksestä alueellisesti, kansallisesti tai kansainvälisesti
  - tuotantomahdollisuuksien ennakointi ja julkisten markkinahintojen rekisteröinti
  - tuotteiden markkinoille saattamisen entistä paremman yhteensovittamisen edistäminen erityisesti tutkimuksen ja markkinatutkimusten avulla
  - potentiaalisten vientimarkkinoiden tutkiminen
  - unionin sääntöjen mukaisten vakiosopimusten laatiminen maataloustuotteiden myynnistä hankkijoille ja/tai jalostettujen tuotteiden toimittamisesta jakelijoille ja vähittäismyyjille
  - tuotteisiin liittyvän koko potentiaalın hyödyntäminen, myös markkinointimahdollisuuksien osalta, ja taloudellista kilpailukykyä ja innovointia vahvistavien aloitteiden kehittäminen
  - tiedottaminen ja tutkimusten toteuttaminen tuotannon innovoimiseksi, järjeistämiseksi, parantamiseksi ja ohjaamiseksi ja tarvittaessa jalostamiseksi ja kaupan pitämiseksi markkinoiden tarpeisiin ja kuluttajien makuun ja odotuksiin entistä paremmin mukautettujen tuotteiden suuntaan, erityisesti tuotteiden laadun, suojatulla alkuperänimityksellä tai suojatulla maantieteellisellä merkinnällä varustettujen tuotteiden erityisominaisuudet mukaan lukien, ja ympäristönsuojelun osalta
  - keinojen etsiminen eläinlääkintätuotteiden tai kasvinsuojeluaineiden käytön rajoittamiseksi, muiden tuotantopanosten hallinnoimiseksi paremmin, tuotteiden laadun varmistamiseksi, maaperän ja vesien suojelemiseksi, elintarviketurvallisuuden edistämiseksi, erityisesti tuotteiden jäljitettävyyden avulla ja parantamalla eläinten terveyttä ja hyvinvointia

- menetelmien ja keinojen kehittäminen tuotteiden laadun parantamiseksi kaikissa tuotannon ja tarvittaessa jalostuksen ja kaupan pitämisen vaiheissa
  - kaikkien mahdollisten sellaisten toimien toteuttaminen, joilla voidaan tukea, suojata ja edistää luonnonmukaista maataloutta sekä alkuperänimityksiä, laatumerkintöjä ja maantieteellisiä merkintöjä
  - integroitua kestävää tuotantoa tai muita ympäristöystävällisiä tuotantotapoja koskevien tutkimusten edistäminen ja laatiminen
  - tuotteiden terveelliseen ja vastuulliseen kulutukseen kannustaminen sisämarkkinoilla ja/tai terveydelle vaarallisen käytön haitoista tiedottaminen
  - kulutuksen edistäminen ja/tai tuotteita koskevan tiedon tarjoaminen sisämarkkinoilla ja niiden ulkopuolisilla markkinoilla
  - sivutuotteiden ja jätteiden hallinnan ja vähentämisen tukeminen.
- (NA 1308/2013 Art. 157 ja 158; MJL 999/2012 § 12 b)*

2.2 Maito- ja maitotuotealan toimialaorganisaation hyväksymisen edellytykset

Tullakseen hyväksytyksi maito- ja maitotuotealan toimialaorganisaation on täytettävä ja osoitettava todeksi seuraavat edellytykset:

- 1) Toimialaorganisaatioon kuuluu edustajia taloudellisen toiminnan aloilta, jotka liittyvät raakamaidon tuotantoon ja vähintään yhteen seuraavista toimitusketjun vaiheista: maidon ja maitotuotteiden jalostus tai kauppa, myös jakelu. Organisaation tulee muodostaa merkittävän osan maito- ja maitotuotealan taloudellisesta toiminnasta.
- 2) Toimialaorganisaatio on rekisteröity yhteisö (esim. yhdistys, osuuskunta tai osakeyhtiö).
- 3) Organisaatio on perustettu kaikkien tai joidenkin siihen kuuluvien edustajien aloitteesta. Toimialaorganisaation itsensä ei saa harjoittaa maito- ja maitotuotealan tuotantoa, jalostusta tai kauppaa. Sen jäsenet harjoittavat.
- 4) Organisaatio harjoittaa toimintaansa Suomessa.
- 5) Toimialaorganisaation tulee harjoittaa yhtä tai useampaa seuraavista toiminnoista:
  - tuotantoa ja markkinoita koskevan tietämyksen ja avoimuuden lisääminen muun muassa julkistamalla tilastotietoja aiemmin tehtyjen raakamaidon toimitusta koskevien sopimusten mukaisista hinnoista, määristä ja näiden sopimusten kestosta, ja tekemällä selvityksiä mahdollisesta tulevasta markkinakehityksestä alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti
  - maito- ja maitotuotealan tuotteiden markkinoille saattamisen entistä paremman yhteensovittamisen edistäminen erityisesti tutkimuksen ja markkinatutkimusten avulla
  - maidon ja maitotuotteiden kulutuksen edistäminen ja niitä koskeva tiedotus sekä sisämarkkinoilla että ulkomaanmarkkinoilla
  - potentiaalisten vientimarkkinoiden tutkiminen
  - raakamaidon myymistä ostajille tai jalostettujen tuotteiden toimittamista jakelijoille ja vähittäismyynnille koskevien, unionin sääntöjen mukaisten vakiosopimusten laatiminen

- tiedottaminen ja tutkimusten toteuttaminen tuotannon ohjaamiseksi tuotteisiin, jotka soveltuvat paremmin markkinoiden tarpeisiin ja kuluttajien mieltymyksiin ja odotuksiin, erityisesti tuotteiden laadun ja ympäristönsuojelun osalta
- maitotuotealan tuotantopotentiaalin säilyttäminen ja kehittäminen muun muassa edistämällä innovointia ja tukemalla sovellettua tutkimusta ja kehittämistä koskevia ohjelmia, jotta voidaan käyttää hyväksi maidon ja maitotuotteiden kaikkia mahdollisuuksia ja erityisesti kehittää lisäarvoa tuovia, kuluttajien kannalta houkuttelevampia tuotteita
- keinojen etsiminen eläinlääkintätuotteiden käytön rajoittamiseksi, muiden tuotantopanosten hallinnan parantamiseksi sekä elintarvikkeiden turvallisuuden ja eläinten terveyden parantamiseksi
- menetelmien ja keinojen kehittäminen tuotteiden laadun parantamiseksi kaikissa tuotannon ja kaupan pitämisen vaiheissa
- luonnonmukaisen maatalouden potentiaalin hyödyntäminen ja tällaisen maatalouden sekä alkuperänimityksellä, laatumerkinnällä ja maantieteellisellä merkinnällä varustettujen tuotteiden tuotannon suojaaminen ja edistäminen
- integroidun tuotannon tai muiden ympäristöä säästävien tuotantotapojen edistäminen.

(NA 1308/2013 Art. 157 ja 163; MJL 999/2012 § 12 b)

2.3 Hakemus toimialaorganisaation hyväksymiseksi

Tuottajaorganisaation hyväksymistä haetaan Maaseutuviraston hakulomakkeella numero 492. Lomakkeita saa Maaseutuvirastosta ja niitä voi tulostaa Maaseutuviraston internetsivuilta www.mavi.fi.

Toimialaorganisaation hyväksynnän haku aika on jatkuva. Maaseutuvirasto tekee päätöksen hakemuksesta neljän kuukauden sisällä siitä, kun hakemus kaikkine tarvittavine liiteasiakirjoineen on jätetty. Maaseutuvirastosta neuvotaan tarvittavien asiakirjojen kokoamisessa.

Hyväksyttävän toimialaorganisaation tulee olla rekisteröity yhteisö (osuuskunta, osakeyhtiö tai muu yhteisömuoto).

Hyväksymishakemukseen liitetään seuraavat asiakirjat:

- Rekisteröidyn yhteisön perustamiskirja
- Rekisteröidyn yhteisön säännöt (osakeyhtiön tapauksessa yhtiöjärjestys)
- Mahdollinen jäsensojimus tai mahdollinen osakassopimus
- Pöytäkirjanote kokouksesta, jossa yhteisön toimivaltainen elin on päättänyt hakea toimialaorganisaation hyväksymistä
- Jäsenluettelo tai osake- ja osakasluettelo
- Kaupparekisteriote, jos yhteisö on rekisteröity kaupparekisteriin

(NA 1308/2013 Art. 158; MJL 999/2012 § 12 a, 12 b ja 69)

2.4 Hyväksyttävät tuotteet

Toimialaorganisaation tuotantoa harjoittavien jäsenten tuottamia hyväksyttäviä tuotteita ovat mitkä tahansa Euroopan unionin yhteiseen markkinajärjestelyyn kuuluvat eri maataloustuotealojen tuotteet (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 liitteessä I luetellut tuotteet). Hyväksyttäviä tuotteita ovat varsin kattavasti lähes kaikki maatalouden tuotanto ja tuotannosta jalostetut tuotteet.

Hyväksyttäviin tuotteisiin sisältyy eri tuotealoina esimerkiksi vilja-ala, siemenet, hedelmät ja vihannekset, nautanliha-ala, maito- ja maitotuotteet sekä sianliha-ala. Hyväksyttävä tuotteita ovat myös perunat. Täydellinen luettelo hyväksyttävistä tuotteista on mainitun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 liitteenä I. Täydellisen luettelon voi pyytää tarvittaessa Maaseutuvirastosta.

Toimialaorganisaation tulee kertoa hyväksymishakemuksessa tuotteet, joiden tuotannon perusteella se hakee hyväksyntää.

(NA 1308/2013 Art. 157; MjL 999/2012 § 12 b)

2.5 Valvonta

Maaseutuvirasto valvoo toimialaorganisaatioiden hyväksymisedellytysten noudattamista. Kaikki organisaatiot tarkastetaan paikan päällä tehtävin tarkastuskäynnein ennen hyväksynnän myöntämistä. Tarkastuskäyntejä voidaan tehdä toimialaorganisaation toimitiloihin hyväksymisedellytysten noudattamisen varmistamiseksi.

Maaseutuvirasto tarkastaa säännöllisin väliajoin hyväksytyt toimialaorganisaation hyväksymisen edellytysten täyttymisen paikan päällä toteutettavalla tarkastuksella. Maaseutuvirasto voi peruuttaa toimialaorganisaation hyväksymisen, jos organisaatio ei noudata hyväksymisen edellytyksiä.

(NA 1308/2013 Art. 158)

3 Toimialaorganisaation toiminnassa ja rakenteessa tapahtuvista muutoksista ilmoittaminen

Hyväksytyn toimialaorganisaation toiminnassa ja rakenteessa voidaan toteuttaa ajan myötä merkittäviäkin muutoksia. Muutoksilla voi olla vaikutusta toimialaorganisaation hyväksymisen edellytysten täyttymiseen. Toimialaorganisaation tulee ilmoittaa toiminnassaan tapahtuvista hyväksymisen edellytyksiin liittyvistä muutoksista Maaseutuvirastoon. Tällaisia merkittäviä asioita ovat luvun 2 mukaiset hyväksymisen edellytyksenä olevat asiat: organisaatiomuodon tai organisaation jäsenten merkittävä muuttuminen tai toimialaorganisaation päämäärän tai tavoitteiden muuttuminen.

Toimialaorganisaation tulee ilmoittaa hyväksymisen edellytyksiin liittyvistä muutoksista Maaseutuvirastoon välittömästi muutosten toteuduttua. Ilmoituksen voi antaa vapaamuotoisesti joko sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@mavi.fi tai postitse hakuoppaan sivulla 3 olevaan Maaseutuviraston postiosoitteeseen.

(MJL 999/2012 § 81)

4 LIITE – Sädökset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä. Koonnos.

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 511/2012 neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1234/2007 säädetyistä tuottajaorganisaatioita ja toimialakohtaisia organisaatioita sekä sopimusneuvotteluja ja -suhteita koskevista ilmoituksista maito- ja maitotuotealalla.. Koonnos.

Komission delegoitu asetus (EU) 2016/232 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 täydentämisestä tuottajayhteistyön tiettyjen näkökohtien osalta.

Laki (999/2012) maataloustuotteiden markkinajärjestelystä, muutoksineen.

Muut toimialaorganisaatiojärjestelmään liittyvät asiakirjat, joita on käytetty hakuoppaan laadinnassa:

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus (SEUT)

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta (HE 144/2016)

www.mavi.fi

